

Question:

- When does the obligation of mezuzah begin?
- The question is what is considered living? When one moves in his belongingspersonal or the furniture? Or is it only when one moves in, is that when one settles?
- What is the status of a rented home vis-à-vis the obligation of Mezuza?

אמר רב יהודה טלית שאולה כל שלשים יום פטורה מן הציצית מיכן ואילך חייבת

§ Rav Yehuda says: In the case of a borrowed cloak, for the first thirty days it is exempt from ritual fringes; from then on it is obligated.

תניא נמי הכי הדר בפונדקי בא"י והשוכר בית בח"ל כל שלשים יום פטור מן המזוזה מיכן ואילך חייב אבל השוכר בית בא"י עושה מזוזה לאלתר משום יישוב דא"י :

The Gemara notes: That distinction is also taught in a baraita: In the case of one who resides in a guesthouse [pundaki] in Eretz Yisrael, or one who rents a house outside of Eretz Yisrael, for the first thirty days he is exempt from the mitzva of mezuza; from then on he is obligated. But one who rents a house in Eretz Yisrael must affix a mezuza immediately, due to the settlement of Eretz Yisrael.

Argument amongst the Rishonim-

רש"י מסכת מנחות דף מד עמוד א -והשוכר בית כו' - פטור שמא יחזור בו.

משום יישוב א"י - דלאחר שקבעה שוב אינו נוטלה משם אפי' יוצא ממנו כדאמר בפ' השואל בב"מ (דף קב) הלכך בקושי יצא ממנה מפני טורח מזוזה אחרת ואפי' יוצא ממנה ישכרנה אחר מהרה כשימצאנה מזומנת במזוזה ונמצאת א"י מיושבת.

RASHI HOLDS THAT UNTIL THIRTY DAYS HAVE ELAPSED ONE CAN EASILY CHANGE HIS MIND ABOUT THE RENTAL. THUS, THE HOUSE IS NOT REALLY HIS TILL THIRTY DAYS HAS ELAPSED.

תוספות מסכת מנחות דף מד עמוד א

מיהו כל ל' יום פטור דלאו בית דירה דידיה הוא

It is considered a TEMPORARY DWELLING AND TEMPORARY DWELLING ONE IS NOT OBLIGATED IN MEZUZA.

Based on rashi explanation it follows that if one has a long-term contract which legally obligates the renter for an extended period of time. The obligation is immediate. As well if the renter fixes it up in a manner which shows he is planning on living long term, logic dictates that he should put it on right away.

I. There is a difference between rentals and purchases-

Halacha#1: Do not put it too early-

ברכי יוסף אורח חיים סימן יט

נראה דמכ"ש שלא יקבע מזוזה קודם שיבא לדור בבית אלא תכף שבא לדור או אח"כ.

Maran Ha'Chida therefore writes in his Sefer Birkei Yosef (Orach Chaim, Chapter 19) that if one is about to move into a new home, whether it is rented or purchased, one should not affix the Mezuzot before one begins residing in the home, for one is not yet obligated to do so. When one comes to live in the house, one should immediately recite the blessing of "Likbo'a Mezuzah" and affix the Mezuzah.

Halacha #2: The question is what is considered living? When one moves in his belongings- personal or the furniture? Or is it only when one moves in, is that when one settles?

משנה ברורה סימן יט

וה"ה במזוזה דקי"ל חובת הדר היא אין לברך על המזוזה רק כשהוא נכנס לדור בהבית תיכף ומיד דאז הוא ממש דומיא דעטיפה או כשכבר דר בה

Based on the words of Maran Ha'Chida, the Mishnah Berura (Chapter 19, Subsection 4) writes that one should only recite the blessing on affixing the Mezuzah immediately before beginning to live in the house, just as one recites a blessing on a Tallit only immediately before wrapping oneself in it.

הליכות עולם- מצות מזוזה היא חובת הדר ולכן אין ראוי לקבוע מזוזה אלא כשמתכונן להכנס מיד לבית אחר שמכניס לשם חלק מן הרהיטים וכלי המטה, וכיוצא בהם. ולפני שיקבע את המזוזה יברך ומיד יקבענה

On the other hand, Maran Rabbeinu Ovadia Yosef zt"I (in his Halichot Olam, Volume 8, page 218) disagrees with the Mishnah Berura and writes that one need not affix the Mezuzah specifically before beginning to live in the house; rather, one may affix the Mezuzah when one is preparing the house to begin living in it, such as by bringing some furniture, bedding, and other appliances into the house, for one becomes obligated in the Mitzvah of Mezuzah from then just as one who has ten houses must affix Mezuzot on each of them although he only enters the house once a year and does not live there steadily. He quotes most of the great Acharonim as ruling likewise.

Our Sages (Baba Metzia 101b and Rashi's commentary on Pesachim 4a) derive this from that which is states in the verse, "The doorposts of your home"-only a doorpost which you go in and out of. The Rambam (end of Chapter 5 of Hilchot Tefillin) rules likewise.

II. What is the status of a rented home vis-à-vis the obligation of Mezuza?

שולחן ערוך סעיף כב

 1 השוכר בית בחוצה לארץ, פטור ממזוזה שלשים יום

One is exempt for mezuza the first thirty days.

בו איש חי שנה שניה פרשת כי תבוא

כג. השוכר בית בא"י חייב במזוזה מיד, משום ישוב א"י, אבל השוכר בית בחו"ל והדר בפונדק בא"י פטור ממזוזה שלשים יום, בד"א בשוכר בסתם, אבל אם שכר בפירוש לששה חדשים או לשנה, מאחר ששכר בפירוש לזמן שהוא שלשים יום, בד"א בשוכר בסתם, אבל אם שכר בפירוש לשהם יכול לחזור בו, והוליך שם כליו ומטלטליו, ה"ז מתחייב יותר משלשים וקנה שכירות הבית באופן שאין אחד מהם יכול לחזור בו, והוליך שם כליו ומטלטליו, ה"ז מתחייב מיד, ואף על גב דהרב חק"ל ביו"ד ח"ג סי' קכ"ח ס"ל דאחר שלשים יסירנה ויחזור ויקבענה, אנחנו מורין דאין צריך להסירה אחר שלשים ולקבעה מחדש, וכאשר הורה ביוסף אומץ סי' למ"ד להגאון אור החיים:

However, as noted by the Ben Ish Hai (Rabbi Yosef Haim of Baghdad, 1833-1909), this applies only if the contract did not specify the duration of the rental agreement. If it was agreed from the outset that the tenant would rent the apartment for a period of thirty or more days, then the tenant must affix Mezuzot on all the doorframes immediately when he moves in. In light of the different opinions that exist, he should not recite a Beracha when affixing the Mezuzot. This Halacha is very relevant to those who rent vacation homes for the summer. If one signs a rental contract for thirty days or longer, then he is required to affix Mezuzot on all the doorframes in the home immediately when he moves in. It makes no difference whether he rents the residence from a Jew or gentile. Since from the outset he is given access to the residence for a period of thirty days, he must affix Mezuzot right away, though without reciting a Beracha. Generally, people who rent a summer residence do so for the entire season, for 2-3 months. In such cases, they must ensure to affix Mezuzot right when they move in to the residence. It should be noted that this entire discussion relates to a rented summer home. If one purchases a summer home, he must affix Mezuzot immediately, with a Beracha.

חזון עובדיה סעיף לה בהליכות עולם פרשת כי תבוא

השוכר בית סתם בחוץ לארץ פטור ממזוזה כל שלשים יום ואם רצה לחייב עצמו לקבוע מזוזה מיד לא יברך על קביעתה אפילו לאחר שלשים יום אין צריך להסיר המזוזה ולאחר שלשים יום הואיל ונראה שהבית שלו הילכך חייב במזוזה ובברכה ואפילו אם שכר תקופה של חצי שנה או יותר שאז חייב לקבוע מזוזה מיד מכל מקום לא יברך על קביעתה

If one rents the residence for no specified period of time, then he is not required to affix Mezuzot until he has lived in the residence for thirty days. At that point, he must affix the Mezuzot with a Beracha. If he chooses to place Mezuzot within the first thirty days of living in the residence, then he does not recite a Beracha, in light of the debate that exists concerning the renter's obligation within the first thirty days. In such a case, the renter is not required to remove the Mezuzot and then reaffix them after thirty days had passed. This is the ruling of Hacham Ovadia Yosef.

Summary: If a person rents a residence and from the outset he rents it for a period of thirty days or more, he must affix Mezuzot on all the doorframes of the home, though without a Beracha. If a person rents a residence without specifying a time-period, then he is required to affix Mezuzot only once he lived in the residence for thirty days, at which point he must affix the Mezuzot without reciting a Beracha.

שינו נקרא עדיין דירה 1 ש"ך יורה דעה סימן רפו ס"ק כח שאינו נקרא עדיין דירה 1

שו"ת אגרות משה יורה דעה חלק א סימן קעט

מה ששאל ידידי אם לקבוע המזוזה תיכף או לחכות עד לאחר שלשים יום שיהיה מחוייב בבית שכורה ושאולה. עיין בפ"ת יו"ד סי' רפ"ו ס"ק י"ז בשם אשל אברהם דרשאי להחמיר וגם לברך קודם ל" יום ובנחלת צבי לבעל הפ"ת נשאר בצ"ע דאולי יותר טוב לחכות עד שיתחייב. ולע"ד ודאי ראוי להחמיר בדירה שדעתו לקביעות לקבוע מיד דהא דעת סדור דה"ח לבעל חו"ד שחייב מיד ומקורו מהש"ך כדאיתא שם בנחלת צבי ולכן אף שרוב האחרונים חולקין עליו מהראוי להחמיר. וכן נוהגין העולם בדירה ששוכרין לקביעות שאין מחכין. ורק בדירות ששוכרין בקאנטרעס לימות הקיץ יש אולי לחכות משום דהתם הוא בעצם עראי אף אם חושב להשהות יותר מל' יום דעצם הדירה שם הוא עראי וכ"ז שיזדמן לו שיותר טוב לפניו לילך בחזרה לביתו הקבועה בעיר ילך משם. דעצם הדירה אל יודה גם הדה"ח שפטור קודם ל' אבל בדירה הידוע שהוא לקביעות יש להחמיר.

ובעצם רשאי גם לברך אך אם ירצה לחכות עם הברכה עד לאחר שלשים אולי יותר עדיף. ואף שפטור לברך בהסיר המזוזה אדעתא דלחזור ולקובעה שמצד זה סובר הנחלת צבי שצריך לחכות. לע"ד אין שייך זה בלא בירך בשעת קביעותה שעדין לא נפטר מהברכה דמ"ש מתפילין שהניחם קודם עלות השחר שכשיגיע הזמן ממשמש בהן ומברך כמפורש במנחות דף ל"ו וכתבו התוס' שם דלא רק בתפילין שהמשמוש מצוה אלא אף כשהתעטף בציצית קודם היום כשיאיר היום א"צ להסיר טליתו כדי לחזור וללבוש ולברך דכיון שמשמש בו יכול לברך עיין שם ובתוס' סוכה דף ל"ט כתבו טעם ע"מ שהביאו מירושלמי שיכול לברך אחר העטוף לפי שהמצוה מושכת כ"ז שהוא מעוטף ועומד עיין שם. וצריך לומר בטעם המשמוש שהוא רק להיכר בעלמא שעוסק בהמצוה בשעה שמברך. וא"כ גם מזוזה נמי כן דשייך לברך אף אחר שכבר קבע וימשמש בו להיכר לעסוק בשעה שמברך. וגם שמעינן מתוס' עוד דאף אם נחלק מתפילין ולא היה שום מעלה אחר העטוף במה שימשמש בהטלית היה יכול לברך כשיסיר טליתו ויתעטף בו אף שהסירו אדעתא דהכי שבכה"ג אם בירך בעטיפה ראשונה לא היה צריך לחזור ולברך. ואף שאפשר שסברי דבפשט טליתו אפי' היה דעתו לחזור ולהתעטף בו מיד צריך לברך כשיטת המחבר /או"ח/ בסי' ח' סעי' י"ד אבל הא לא הביאו מתוס' זה ראיה לדין זה משמע שיכולין גם לסבור כשיטת הי"א שברמ"א שם שא"צ לברך. ואף להמחבר מסתבר לע"ד שהוא רק בפושט כדי ליכנס לביהכ"ס או לילך בין העכו"ם ולא בפשיטה בעלמא שלא לצורך. אך העיקר דכיון שלא בירך עדין עליו ולא נפטר מהברכה רק שאין יכול לברך משום שצריך עובר לעשייתם מועיל זה שפושט וצריך ללובשו להחשיב עובר לעשייתן דעכ"פ הא אחר שפשטו אם לא ילבשנו עוד הפעם לא יקיים המצוה מכאן ולהבא הוי שפיר עובר לעשייתן. וא"כ נמצא שאף אם נחלק מזוזה מתפילין מאיזה טעם שלא יברך אחר שכבר נקבע ע"י המשמוש לבד יכול ליטלה ולקובעה עוד הפעם ויברך אז דלא כהנחלת צבי. אבל באמת אין לחלק ולא יצטרך ליטלה אלא ימשמש בהמזוזה כשיגיעו השלשים יום ויברך כמו בתפילין וציצית לתוס' ואיפסק כן גם בש"ע /או"ח/ סי' ח' סעי' י' עיין שם .

ועיין בחדושי רעק"א שם שהקשה על מה שכתב הט"ז סק"ט דבלבש הטלית קטן בעוד שאין ידיו נקיות א"צ לזה משום דאותה שעה לא חזי כמו לענין טבילה דמברך אח"כ, דהכא הרי יכול לפשוט הבגד ולברך וללבוש שנית. וא"כ מפורש ברעק"א ג"כ דלא כהנחלת צבי. ולכן לדינא יותר עדיף לחכות עם הברכה עד שיהיו שלשים יום וימשמש בהמזוזה ויברך ואם לא יקשה לפניו ליטלה ולברך ויקבענה תיכף יותר עדיף. ובדבר אם יש איסור ריבית בכסף שנותנין להבאנק /לבנק/ יש בזה הרבה פרטים ולא אשיב בכתב אלא בע"פ כשיהי' אצלי. ידידו, משה פיינשטיין

Halacha #3: When one is vacant from a home in the winter and comes back for the summer-

If a person leaves his home for an extended vacation, such as one who goes away for the summer, must he recite a new Beracha on the Mitzva of Mezuza when he returns home? The obligation of Mezuza applies only to a house in which one resides; if a person owns a home but he does not reside there, he bears no obligation to affix Mezuzot. At first glance, then, when a person leaves his house for a period of thirty days or more and then returns, thereby establishing his residence anew, the obligation of Mezuza takes effect at that point, thus warranting the recitation of a new Beracha.

שו"ת רבי עקיבא איגר מהדורא קמא סימן ט

ואגב אודיעו מה דנ"ל לדינא, במי שיצא מדירתו לבית אחר לדור שם, ויש שם מזוזה מכבר שהניח שם הדר הראשון דמחוייב הוא לברך על המזוזה דזהו מצוה חדשה לו בבית זה, ואף דהוא פשוט, כמדומה אין נזהרים בזה ומצוי לשכוח.

ונ"ל דגם ההולך מביתו לעסקיו בשוק שעות הרבה ופעמים נוסע מעירו על איזה ימים, דלכאורה הדין דכשחוזר לביתו יברך על המצוה, דהא בנתים שלא היה בדירת ביתו לא היה עליו חובת מזוזה, ומתחיל עתה חיוב חדש, [ואף דמחזיק ביתו לדור, מ"מ בשעה שאינו בביתו אינו מקיים מצות מזוזה בזה, עי' מג"א סי' כ"א ס"ק ב', וגם בני ביתו פטורים דאין הבית שלהם, והוי כדר בבית שאולה ושכורה] ויהיה כמו יוצא מסוכה לעסקיו וחוזר לסוכתו דמברך, וכמו פשט טליתו על דעת לא להתעטף בו מיד, שחוזר ומברך כשלובשו (ועי' מג"א סי' ח' ס"ק י"ח) וצ"ע לדינא. ידידו הק' עקיבא במוהר"ם גינז זצללה"ה מא"ש

אחר זמן רב בא לידי ספר. ברכי יוסף, וראיתי שכתב בפשיטות (באורח חיים סי' י"ט) בדין הראשון הנ"ל דשוכר בית שיש בו מזוזה דאינו מברך, דלא תקנו הברכה רק על שעת קביעת המזוזה, וממילא גם בדין הב' הנ"ל בנוסע מעירו ואח"כ חוזר לביתו אינו מברך, ולדינא צל"ע.

הליכות עולם- והיוצא מביתו ונוסע לעיר אחרת לחודש ימים יחד עם בני ביתו וחוזר לביתו אינו צריך לחזור ולברך על רביעת מזוזה אע"פ שמזוזה חובת הדר ובזמן שנוסע לא היה מי שדר בבית מעל מקום כיון שדעתו לחזור ולביתו אין הבית נפקע מחיוב מזוזה ולכן כשחוזר פטור ועטיר מלברך על קביעת מוזזוה כלל

Rabbi Akiva Eiger (Poland, 1761-1837) discusses this issue in his responsa (#9), where he writes that logic would indeed dictate reciting a new Beracha in such a case. However, he adds, the Birkei Yosef (commentary to the Shulchan Aruch by Rabbi Chaim Yosef David Azulai, Israel-Italy, 1724-1806) writes (in Orach Chaim, 19) that the Beracha over Mezuza was instituted to be recited only at the time when it is initially affixed to the doorpost. Therefore, even though one could argue that, technically speaking, the Mezuza obligation takes effect anew when one returns home after an extended absence, he nevertheless does not recite a new Beracha. This is Rabbi Akiva Eiger's conclusion, and the position of Chacham Ovadia Yosef (in Halichot Olam, vol. 8, p. 242).

עבודה זרה כא.

אין משכירין להם בתים בארץ ישראל ואין צריך לומר שדות... מאי אין צריך לומר שדות? אילימא משום דאית בה תרתי, חדא חניית קרקע, וחדא דקא מפקע לה ממעשר, אי הכי, בתים נמי איכא תרתי, חדא חניית קרקע, וחדא דקא מפקע לה ממזוזה! אמר רב משרשיא: מזוזה חובת הדר הוא.

MISHNA: One may not rent a house to a gentile in Eretz Yisrael, and needless to say one may not rent fields to them,

GEMARA: What is the meaning of the mishna's statement: Needless to say one may not allow gentiles to rent fields? Why is the *halakha* with regard to fields more obvious than the *halakha* of houses? If we say that it is **because** allowing a gentile to rent a field **entails two** problems, **one** of which is aiding gentiles in **encamping** in the **land**, and the other **one** is **that** doing so **releases** the land **from** the mitzva of separating **tithe**, this cannot be correct.

The Gemara explains why that cannot be the reason: **If that is so,** the same can be said about the prohibition against renting **houses,** as it **also involves two** problems: **One** is aiding gentiles in **encamping** in the **land, and** the other **one** is **that** it **releases** the house **from** the mitzva of *mezuza*. Rav Mesharshiyya says in response: Affixing a *mezuza* is the obligation of the **resident,** rather than an obligation that applies to the house. Therefore, if no Jew lives in a house, it is not subject to the mitzva of *mezuza*. This means that by renting a house to a gentile one is not removing the right to perform the mitzva from the house.

תוספות שם

הא אמר רב משרשיא מזוזה חובת הדר היא - פירוש וא"כ אין לגזור בהו שכירות אטו מכירה דמכירה לא מפקע לה ממזוזה אבל בשדות במכירה מפקע להו ממעשר ויש מפרשים דאתיא אפי' למ"ד אין קנין לעובד כוכבים בא"י להפקיע מיד מעשר בסוף השולח (גיטין דף מז. ושם ד"ה אמר) דמ"מ חשובה הפקעה מה שהיא עתה ביד עובד כוכבים והוא זורעה שאינו מפריש ממנה מעשר נמצא שאין מקיימין בזה השדה מצוה התלויה בה אבל בית אין כאן הפקעה מפני שאין הבית עצמו חייב כיון שאין ישראל דר בתוכו ולא נהירא דא"כ מאי קאמר בסמוך לרבי יוסי שדה דאית ביה תרתי גזרו רבנן שכירות אטו מכירה הלא בשכירות גופא איכא תרתי דבשכירות גופיה איכא הפקעה ממעשר שלא יעשר העובד כוכבים מאותה תבואה ועוד קשיא דלשון הפקעה משמע שמפקיע החיוב לגמרי מן הקרקע וכאן אין הפקעה גמורה כיון דאין קנין שהרי גם עתה שהוא ביד העובד כוכבים אם יזרע בה ישראל תתחייב לעשר לכך נראה לפרש דאתיא כמ"ד יש קנין מן המזוזה דאפי' לא ימכרנו לעובד כוכבים אלא שלא ידור בו ישראל לא יתחייב במעשר אבל בית ודאי אינו מפקיע ישראל אחר ודר בתוכה דהכי קיימא לן דהא אמרינן פרק התכלת (מנחות דף מד. ושם ד"ה טלית) השוכר בית בחו"ל כל "יום פטורה מן המזוזה מכאן ואילך חייבת בא"י חייבת מיד מכל מקום אין חיוב זה מן התורה דמדאורייתא פטורה לעולם כדכתיב ביתך ולא של אחרים ואף על גב דדרשינן ביתך ביאתך להניחה בימין דרך ביאה מ"מ תרי ביתך כתיבי אבל רבנן הוא דחייבוהו לאחר ל" יום מפני שהיא נראית כשלו מידי דהוה אטלית שאולה דכל ל" יום פטורה מן הציצית וה"ה לעולם ורבנן הוא דגזרו לאחר ל" יום מפני שנראית כשלו.